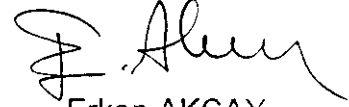

Tarih: 12.11.2011

Sayı: 2011/809

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.11.2011

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Ülkemiz Dünyanın 6 ncı büyük üzüm üreticisidir. Türkiye özellikle kuru üzüm dünya ticaret hacminden %50'ye yakın bir pay almakta ve kuru üzüm ihracatından son yıllarda 400 milyon doların üzerinde gelir sağlamaktadır. 2010 yılında 211 bin ton çekirdeksiz kuru üzüm ihraç edilerek 422 milyon dolarlık döviz sağlanmıştır.

Ülke açısından önemi büyük olan çekirdeksiz kuru üzüm, Manisa ili açısından da önem arz etmektedir. Ülkemizde üretilen kurutmalık üzümün yüzde 86'sı Manisa'da üretilmektedir. Bağcılık Manisa'da 57.000 'i aşkın aileye istihdam olanağı sağlamaktadır. Bunun yanında üretim sonrasında; iç ve dış pazarlama sırasında değişik aşamalarda, ülke içinde çeşitli kuruluş ve kişilerin uğraşı alanına girmesi yönünden de ekonomik önemi bulunmaktadır.

TEKEL'in içki bölümü önceki yıllarda rekolte fazlalığında yaş üzüm alarak, kuru üzüm fiyatlarının düşmesini engellerken, özelleştirildikten sonra ilk ürün alımlarında içki fabrikaları yaş üzümü fiyatının % 23 daha düşüğüne almıştır. Kuru üzüm Ticaretinde en büyük alıcı ve piyasayı regüle edici konumda olan TARIŞ ise yeniden yapılandırma süreci sonrasında kaynak yetersizliğinden piyasayı regüle edecek bir alım gerçekleştirememektedir. Kaynak yetersizliği TARIŞ'ın özellikle stok maliyetini yüklenmesini zorlaştırmaktadır. Arz fazlası oluşan yıllarda piyasa fiyatları, Tarih'in alım fiyatlarının oldukça altına düşmektedir.

Bağlarda özellikle bakteriyel ve virüs hastalıklarına karşı en etkin yöntem temiz ve sağlıklı fidan kullanımıdır. Ancak aşılı asma fidan üretimi talebi karşılamamaktadır. Ayrıca üzüm üreticilerine verilen gübre, mazot destekleri de yetersizdir. Ülkemizde aşırı oranda yükselen maliyetlerle üzüm üreticilerinin AB ve ABD'deki yüksek miktarda destek alan üzüm üreticileriyle rekabet etmesi mümkün değildir.

Çekirdeksiz üzümdeki rekolteye bağlı olarak arz talep dengesinin bozulması, üreticilerimizi mağdur etmekte, çiftçi maliyetinin altında ürün satmak zorunda kalmakta veya ürün toplanmadan bağda kalmaktadır. Bu nedenle üzüm üretiminde zaman zaman oluşan arz fazlalıkları konusunda alternatif tüketim imkânları geliştirilmelidir.

Ürünün serbest piyasada fiyatının oluşabilmesi için çok fazla alıcı ve satıcının bir arada bulunması gereklidir. Bunun için ürün ihtisas borsaları oluşturulmalı ya da mevcut borsalara işlerlik kazandırılmalı, ticaret borsaları tescil kurumu olmaktan çıkarılmalıdır.

Çoğunlukla yerde veya örtü üzerinde kurutulan üzümlerde ihracat esnasında temizlik en büyük problem olmaktadır. Ayrıca üzümlerdeki ilaç kalıntıları ihracatta sorun çıkarmaktadır. Ambalajlamada özellikle en büyük pazarımız olan AB standartlarına uyum göstermek için çalışmalar yapılmalıdır.

Ürün pazarlamasında ve serbest piyasada oluşan fiyata en olumsuz etki kaçak yollarla gelen üzümler sebep olmaktadır. Kaçak üzümler Türk üzümünün içine karıştırılarak yurt dışına satılmakta ve kalitemizi tehdit etmektedir.

Ülkemiz dünyanın 6. büyük üzüm üreticisidir. Özellikle çekirdeksiz kuru üzümde dünya liderliğini elde tutmaktadır. Ancak bu konuda kalitenin artması pazara uygun üretim yapılması, üretici geliriyle doğrudan ilişkilidir. Çekirdeksiz kuru üzümde AB benzeri bir depolama kuruluşunun oluşturulması ve depolama maliyetinin desteklenmesi gerekmektedir. Aksi halde piyasada yaş üzüm kuru üzüm fiyat dengesi herhangi birinin lehine değişmesi üreticinin ürünü o yönde değerlendirmesine sebep olmaktadır.

Türkiye sofralık ve çekirdeksiz kuru üzüm ihracatı

Yıllar	Üzüm		Ç.Kuru Üzüm	
	Miktar (ton)	Değer (1000\$)	Miktar (ton)	Değer (1000\$)
2005	112.780	66.181	222.135	237.334
2006	347.926	192.826	239.469	290.872
2007	259.216	168.626	239.248	323.680
2008	586.850	527.242	196.759	355.241
2009	194.270	128.874	258.019	406.078
2010			210.781	422.470

Kaynak: EİB

Bu kapsamda;

- 1- Üretim bölgesi Manisa olmak üzere, ülkemizin önemli bir tarımsal üretim ve ihracat kapasitesini oluşturan kuru üzüm ve yaş üzümü desteklemeyi düşünüyor musunuz?
- 2- Üzüm üreticilerinin mevcut sıkıntıları karşısında hükümet olarak ne gibi tedbir almayı düşünüyorsunuz?
- 3- Çekirdeksiz kuru üzümde AB benzeri bir depolama kuruluşu oluşturmayı ve depolama maliyetini desteklemeyi düşünüyor musunuz?